

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 23 november 2021

Onderwerp: Kadernota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2022-2025

Kenmerk: 1536149/1557806

Bijlagen:

Kadernota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2022-2025

1. Inleiding

De Financiële verordening provincie Noord-Holland 2021 bepaalt dat de provincie ten minste één keer in de vier jaar de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement voor de provincie actualiseert. Artikel 11 van het BBV legt de provincie de verplichting op om in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en jaarrekening een inventarisatie te geven van de risico's en van de weerstandscapaciteit en daarbij in te gaan op het beleid voor de beheersing hiervan.

De wijze waarop het risicomanagement en het omgaan met het weerstandsvermogen binnen de provincie vorm wordt gegeven en de hiermee samenhangende provinciale kaders staan beschreven in deze nota.

De kadernota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2022-2025 treedt in werking per 1 januari 2022 en vervangt de huidige kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

Op veel terreinen wordt risicomanagement binnen de provincie toegepast. De provincie beoogt middels de kadernota kaders te stellen om integraal risicomanagement scherper en bewuster toe te passen. Concerncontrol heeft zorggedragen voor de coördinatie van de redactie van de integrale nota, waarbij CZ/FIN de bijdrage heeft verzorgd over het Weerstandsvermogen.

Toelichting

Risicomanagement is een belangrijk middel om de kwaliteit van de besluitvorming en de effectiviteit en efficiëntie van projecten en bedrijfsvoering te vergroten; dit versterkt de weerbaarheid van de provincie. Risicomanagement is daarmee een essentieel onderdeel van organisatiebeheersing en behoort tot het dagelijkse handelen. Managers zijn per definitie ook risicomangers.

Beheersen betekent niet dat er voor elk risico een beheersmaatregel is. Risico's kunnen ook verzekerd, gemitigeerd of zelfs geaccepteerd worden. Bij integraal risicomanagement worden er bewuste keuzes gemaakt om risico's te nemen en kansen te pakken. Dit betreft zowel risico's met

financiële gevolgen als risico's waarbij er niet direct een financieel gevolg is, denk hierbij aan imagoschade.

Een adequaat systeem van risicomanagement en verdere versteviging ervan maakt onderdeel uit van de governance van de organisatie. Wanneer provinciale risico's met belangrijke (financiële) consequenties zich daadwerkelijk voordoen, moet de provincie kunnen verantwoorden dat op een afgewogen en bewuste manier risicomanagement is gehanteerd.

De kadernota beschrijft het grotere geheel aan kaders en wetgeving waarin risicomanagement wordt uitgevoerd. De organisatie brengt de risico's in beeld middels het risicomanagementproces. In dit risicomanagementproces staat de risicodialoog centraal. Dit is het gesprek wat op meerdere lagen in de organisatie - zowel bestuurlijk als ambtelijk - wordt gevoerd. Middels deze dialoog worden de risico's geïnventariseerd, gekwantificeerd en worden er keuzes gemaakt over het beheersen hiervan.

Twee normen

De kaders omtrent het weerstandsvermogen zijn ten opzichte van de vorige kadernota ongewijzigd. De algemene reserve blijft het belangrijkste bestanddeel van de incidentele weerstandscapaciteit en dient tenminste voldoende middelen te bevatten om eenmalige, niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zonder dat dit gevolgen heeft voor het beleid en de uitvoering van taken. Deze voorwaarde blijft aanvullend gelden op de Financiële Verordening 2021 artikel 3.4, sub 4, die stelt dat de omvang van de algemene reserve tenminste 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen bedraagt zoals die verantwoord zijn in de meest recente jaarrekening. Deze twee normen zijn te beschouwen als een "dubbel slot" op de algemene reserve en zijn tevens onderdeel van een adequaat systeem van risicomanagement.

Nieuw in deze kadernota

Nieuw ten opzichte van de kadernota 2017-2020 is de risicodialoog. Hiermee wordt de integraliteit van risicomanagement verhoogd. Daarnaast introduceert deze kadernota twee wijzigingen die zorgen voor betere communicatie en transparantie.

1. Een nieuw instrument, het Kaplan model. Dit model brengt een nieuwe methode om de risico's te categoriseren. Hier wordt geen onderscheid meer gemaakt of het een beleids-, juridisch, of bedrijfsvoering risico is. De nieuwe indeling hanteert strategische, externe en vertrouwelijke risico's.
2. Vermelding van incidenten en/of significante wijzigingen in het risicoprofiel naar Provinciale Staten.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Geen consequenties.

4. Proces en procedure

De kadernota geldt voor de periode van 2022 tot en met 2025. De kaders voor het risicomanagement en het weerstandsvermogen worden verder doorontwikkeld door GS en de

ambtelijke organisatie. In 2025 volgt een evaluatie van de werking van de kadernota en vindt aan de hand hiervan actualisering van de kadernota plaats.

De juistheid, de toepassing en de wisselwerking tussen de normen ten aanzien van de omvang van de algemene reserve maakt onderdeel uit van financieel beleid in brede zin. Een nadere discussie hierover kan dan ook het beste gevoerd worden binnen die context. Deze discussie start met een technische briefing, gevolgd door een inhoudelijke discussie aan de hand van de nota over het langetermijnperspectief van de provinciale financiën. De periodieke herziening van de Financiële Verordening, die gepland staat voor 2023, is dan het aangewezen moment voor besluitvorming hierover.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 05-2022

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 23 november 2021;

gelet op hetgeen daarover is voorgeschreven in de Financiële Verordening 2021,

besluiten:

1. de kadernota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2022-2025 vast te stellen.

Haarlem, 31 januari 2022

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

wnd. statengriffier,